

Zinātnes Vēstnesis

LATVIJAS ZINĀTNES PADOMES UN LATVIJAS ZINĀTNIEKU SAVIENĪBAS LAIKRAKSTS

№ 9 (52)

1993. gada jūnijs

Cena 4 rubļi

Intervija

KO MUMS NO TĀ BŪS MĀCĪTIES?

Ar LZS valdes sekretāru profesoru JURI ROBERTU KALNIŅU sarunājas žurnāliste ZAIGA KIPERE

— Jūs nesen atgriezāties no kaimiņvalsts Lietuvas, uz kurieni kopā ar akadēmiķi E. Grēnu bijāt devušies pēc Lietuvas Zinātnieku savienības ielūguma. Kāds bija šī brauciena mērķis?

— Lietuvas Zinātnieku savienība uzaicināja Latvijas un Igaunijas ZS vadību uz Šaujiem, lai koordinētu mūsu kopīgo tālāko darbību. Diemžēl, igauņu kolēģi neieradās, kaut gan bija solījušies. Runājām par informācijas apmaiņu, par kopīgā žurnāla «Revue Baltique» turpmāko izdošanu, par to, lai mēs sūtītu «Zinātnes Vēstnesi» uz Lietuvu un viņi savā avīzē pārpārējumu interesantākos rakstus. Arī par Baltijas asociācijas zinātnieku kopānākšanu oktobrī vai novembrī. Radās iespaids, ka lietuvieši no mums gaida radikālas domas par zinātnes tālākās attīstības ceļiem, kuras publicētu savā presē, lai tās nebūtu jāparaksta pašiem ar savu vārdu.

— Ko jūs sakāt! Vai tad mūsu zinātnes bēdīgais stāvoklis, par kuru esam tā norūpējušies, var derēt par paraugu citiem? Un kopš kura laika lietuvieši sākuši vairīties no radikāliem vārdiem?

— Arī Lietuvas budžeta zinātnes daļa ir ievelojami samazinājusies un līdz ar to samazinājies arī zinātnieku skaits. Tieki likvidēta Zinātnes padome, tās funkcijas pilda viens klérks Ministru Padomē. Lietuvā praktiski netika ieviesta projektu, grantu finansēšanas kārtība, nenofika tēmu ekspertīzes. Arī par savu Zinātnu akadēmiju, kas formāli kļuvusi par personālo, bet praktiski saglabā visu veco birokrātiju un grib maksimāli pārņemt zinātnes dzīvi, kolēģi teica: «Akadēmija mums ir personālā, bet negrib padoties».

To, ka «vecais raugs» ir spēcīgs, liecina arī atteikšanās no starptautiskās ekspertīzes, kas mums ļāva paskaņīties uz savu zinātni un zinātniekiem «no malas», no pasaule pieņemtiem kritērijiem. Arguments bijis tāds: ko dāņi mums var pateikt, mēs paši vislabāk zinām, kas Lietuvai vajadzīgs!

— Droši vien arī mēs Latvijas vajadzības pārzinām labāk par dāniem, bet tas nevar būt vienīgais kritērijs.

— Lietuviešu zinātnes funkcionāri to pāsniedz par galveno, jo citādi daudziem draud vismaz morāls diskomforts: kāds vēl publiski pateiks, ka tu pēdējos gados neesi nekā zinātnei devis, tikai tērējis valsts līdzekļus. Tagad Lietuvas ZS līdz mūsu ZS uzrakstīt vēstuli un pastāstīt, cik tāda starptautiska ekspertīze ir vērtīga un cik tā Lietuvai būtu lietderīga. Tādu vēstuli mēs, protams, uzrakstīsim, bet vai līdzēs?

— Jūs esat pesimists!

— Tas, ko dzirdējām un nojaučām, optimismu neizraisīja. Tā vien izskatās, ka Lietuvā atgriezas «vecie laiki». Savus sēdeklus atkal ienem ne viens vien no iepriekšējās nomenklātūras, atbīdot malā «Sajūdis» laika cilvēkus. Par vecās orientācijas atgriešanās tendencēm savā III konferencē 25. aprīlī uztraucās arī Lietuvas kristīgie demokrāti, kas jaunajā Seimā ir opozīcijā valdošajai LDDP un darbojas vienā blokā ar konservaīvo partiju «Tevyne Sajunga», kas izveidojusies uz «Sajūdis» bāzes. Konferences rezolūcijas parāda satraukumu par demokrātijas likteni un par Lietuvu kā patstāvīgu, neatkarīgu valsti. Orientācija uz Austrumiem, veidojot lielus kopuzņēmumus ar

Krieviju, piedaloties Surguļas sarunās par naftas un gāzes padomes izveidi, kā arī Mažeiku Naftas pārstrādes rūpnīcas atalgošana Krievijai diez vai dos gaidītos ekonomiskos labumus, kuru dēļ lielākais Lietuvas vēlētāju skaits nobalsoja par Bražauska partiju. Viena no konferences rezolūcijām, piemēram, saucas «Par dzīves līmeņa krišanos» un tajā teikts, ka atiecības ar Krieviju veidojas tā, lai Lietuva tiktu vājināta. Lietuva ir spiesta maksāt par energoresursiem ASV dolāros un pēc pasaules tirgus cenām, bet par savu produkciju saņem paziņātu samaksu dažādos NVS rubļos, kas nav brīvi lietojami.

Kristīgie demokrāti atbalsta formulu «Integrācija Eiropā, nesaraujot sakarus ar Austrumiem», un izvirza to kā alternatīvu formulai «Reintegrācija Austrumos, nesaraujot saikni ar Eiropu».

Šarp citu, arī lietuviešu zinātnieki bija norūpējušies par to, ka saites ar Rietumiem ir vājas un diez vai tās kļūs ciešākas, valdībai pie-

kopjot pašreizējo politiku. Sēž jau Seimā arī zinātnieki, pat akadēmiķi, kuri automātiski ceļ rokas balsojot.

— Cik tad Lietuvas Seimā ir kristīgo demokrātu un vai viņi spēj iefekmēt likumdošanu?

— Kristīgo demokrātu frakcijā ir 10 deputāti. Kopā opozīcijas 5 frakcijās apvienojušies 52 deputāti no 140, un viņu mērķis ir demokrātijas saglabāšana Lietuvā. Par to, ka tai draud nopietnas briesmas, liecina pilnīgais valdības diktāts TV un cītos masu informācijas līdzekļos, daudzi pašvaldību atlaišanas gadījumi, atbrīvošanās no «nevēlamiem» cilvēkiem. Arī savos kolēģos Šaujos mēs manījām nedrošību. Kaut kas tiek noklusēts, pateikts pusvārdos, mājienos. Zīmīgs ir lūgums, lai «ķecerīgas» domas par zinātnes reformu nāktu no mūsu puses.

Varbūt mēs daudz ko nezinām un neizprotam, piemēram, Polijas un Baltkrievijas robežjaufājumus, taču šķiroties bija sāpīgi redzēt cilvēku acīs bezcerību un nolemību. Lai Dievs mums palīdz neatkarītot viņu kļūdas!

KONKURSI

LZA Latviešu valodas institūts

IZSLUDINA KONKURSU

uz šādiem akadēmiskajiem amatēm:

Latviešu literārās valodas vēstures nodajā:
profesors — 1 vieta
pētnieks — 2 vietas
asistents — 1 vieta

Latviešu literārās valodas gramatikas
nodajā:
vadošais pētnieks — 3 vietas
pētnieks — 2 vietas
asistents — 1 vieta

Latviešu literārās valodas vārdnīcu
nodajā:
vadošais pētnieks — 1 vieta
pētnieks — 6 vietas
asistents — 1 vieta

Latviešu dialektālās leksikogrāfijas
nodajā:
vadošais pētnieks — 2 vietas
asistents — 2 vietas

Latviešu valodas dialektu un areālo
pētījumu nodajā:
vadošais pētnieks — 1 vieta
pētnieks — 1 vieta
asistents — 1 vieta

Onomastikas nodajā:
vadošais pētnieks — 2 vietas
pētnieks — 1 vieta
asistents — 1 vieta

Valodas kultūras un sociolingvistikas
nodajā:
vadošais pētnieks — 1 vieta
asistents — 3 vietas

Dokumenti iesniedzami Rīgā, Turge-
neva ielā 19, 909. istabā viena mēne-
ša laikā no konkursa izsludināšanas
dienas.

Tuvākās ziņas pa tālr. 227696.

* * *
LZA Latvijas vēstures institūts IZSLU-
DINA KONKURSU uz šādiem akadēmiskajiem
amatēm:

Latvijas senākās vēstures nodajā:
profesors — 1 vieta
vad. pētnieks — 2 vietas
pētnieks — 1 vieta
asistents — 2 vietas

Latvijas jauno un jaunāko laiku vēstures
nodajā:
profesors — 4 vietas
vad. pētnieks — 6 vietas
pētnieks — 7 vietas
asistents — 11 vietas

Arheoloģijā:
profesors — 3 vietas
vad. pētnieks — 3 vietas
pētnieks — 5 vietas
asistents — 2 vietas

Etnoloģijas nodajā:
profesors — 2 vietas
pētnieks — 1 vieta
asistents — 7 vietas

Vēsturiskās antropoloģijas laboratorijā:
profesors — 1 vieta
vad. pētnieks — 1 vieta
asistents — 2 vietas

Dokumenti iesniedzami Rīgā, Turge-
neva ielā 19, 1213. istabā viena mēne-
ša laikā kopš konkursa izsludināšanas
dienas.

Tuvākās ziņas pa tālr. 225948.

VAI KĻŪS PAR ATSPĒRIENA PUNKTU?

I LATVIJAS TAUTSAIMNIEKU KONGRESS
1993. GADA 13. UN 14. MAIJĀ RĪGĀ, KONGRESU NAMĀ

Rakstnieku savienības valdes plēnumums 1988. gadā kļuva par Latvijas trešās nacionālās attīstības sākumu. Tautsaimnieku kongress acīmredzot tāps par jaunu robežšķirtni Latvijas attīstības vēsturē. Nenovēršams ir jautājums: ko tālāk? Šādu domu savā atklāšanas runā pauða Latvijas vēstnieks Krievijā Jānis Peters.

Kongress sākās un beidzās emocionāli — ar dziesmul Dziesma radija svētku sajūtu republikas tautsaimniekiem. Kongresa sasaukšanas mērķis, — radīt vienošanos ekonomikas jomā starp partijām un sabiedriskajām organizācijām, apspriest un izstrādāt priekšlikumus tautsaimniecības atdzīmšanai un attīstībai nākotnē. Pasākumu organizēja Latvijā pazīstami uzņēmēji, politiķi un sabiedrisko organizāciju vadītāji J. Āboltiņš, A. Kreituss, J. Peters, R. Repše, V. Teivāns, V. Krisbergs, P. Eglīte un citi.

Uz kongresu ieradās 638 dažādu nozaru un profesiju pārstāvji, no kuriem 36% pārstāvēja uzņēmējus, 31% bija zinātnisko un mācību iestāžu darbinieki, 9% — zemniecības pārstāvji, 8% — pilsētu pašvaldību pārstāvji, 7% — politisko partiju un sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

Kongresa devīze — «Tauta. Zeme. Valsts». Šie pmatvārdi, pēc J. Petera domām, mums uziek pienākumu nedomāt par saviem sīkajiem amatū krēsliem, bet strādāt tā, lai Latvija kļūtu par neatkarīgumas kultūras valsti.

Kā savā referātā uzsvēra A. Kreituss, kongresa galvenais uzdevums ir parādīt ceļu uz pārtikušu valsti nākotnē un ieteikt valdībai programmu tautsaimniecības attīstībai. Kongresa gaitā sprieda par investīcijas piesaistes ie-spējām Latvijā; par naudas un finansu, kā arī nodokļu politiku; par brīvo ekonomisko zonu izveidošanu valstī; par privatizāciju; par tautsaimniecības nozaru struktūrpolicy; par likumu un apkārtējās vides nesakārotību. Šiem jautājumiem uzmanība tika veltīta vairākos referatos, diskusijā un kongresa izstrādātajās rezolūcijās.

Dzejnieks Imants Ziedonis, kurš bija viens no šī kongresa ierosinātājiem, savā referātā «Kultūra un Latvijas saimnieciskais uzplaukums» uzsvēra, ka sabiedrību kopā satur trīs varas: nauda, likums un kultūra. Kultūra ir viss un

līdz ar to rodas jautājums: «Cik katra partija spēj un ir gatava aizstāvēt kultūru?» Šis jautājums ir un būs aktuāls vēl ilgu laiku.

Lai atdzīmtu Latvija, liela uzmanība jāveltī ne tikai tautsaimniecībai un kultūrai, bet arī iedzīvotājiem. Par to Joti pārliecinoši runāja ziņniece Pārsla Eglīte. Demogrāfiskā situācija valstī pasliktinās (palielinās mirstība, samazinās dzimstība), samazinājusies ārstu pieejamība (no tā īpaši cieš bērni), būtiski pasliktinājusies pirmsskolas vecuma bērnu uzraudzība un to sagatavotība skolai. Autore aicināja nopietni padomāt arī par skolas vecuma bērnu garīgās, morālās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, lai pēc tam nākoņā nevajadzētu iedalīt lielus līdzekļus iekšlietu ministrijai.

Tautsaimniecības attīstībai jābūt cieši saistītai ar vides aizsardzību Latvijā. To savā referātā uzsvēra Indulis Emsis. Referents aicināja lielu uzmanību veltīt gigantomānijas sekū likvidēšanai valstī un videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanai.

Pirmajā dienā referenti runāja arī par likumdošanas pilnveidošanas nepieciešamību (V. Birkavs), par Latvijas starptautiskajiem sakariem (M. Virsis), par Latvijas Republikas ekonomikas izveides vēsturisko pieredzi (I. Gore) un citiem jautājumiem.

Par Latvijas valsts finansu sistēmas attīstību pārliecinoši referēja Uldis Osis, uzsverot, ka nepieciešama jauna finansu sistēma. Atšķirībā no daudziem citiem runātājiem, kuri galvenokārt kritizēja pašreizējo ekonomisko situāciju, valdību, Augstākā Padomi, referents norādīja galvenos virzienus finansu sistēmas būtiskai izmaiņai. Pēc autora domām, Centrālā banka jārada no jauna un tai ir jāstipulē nacionālā kopprodukta pieaugums, eksports, tautsaimniecības atveselošana, jāietekmē valūtas kurss, jāveicina kapitāla koncentrācija dažās lielākajās bankās, jānodrošina banku sistēmu stabilitāte un jāveic valdības izdoto vērtspapīru apgrozība, būtiski jāizmaina Valsts budžeta uzdevumi (jāpārorientē uz ekonomikas attīstību) un fiskālā politika (jāsamazina tiešo nodokļu īpatvars un jāpalielinā netiešo nodokļu īpatvars) utt. Par nodokļu politikas pilnveidošanas virzieniem runāja Artūrs Kodoliņš. Kā parasti ar emocionālu runu uzstājās Juris Bojārs, kurš

savā referātā «Daži jautājumi Latvijas Bankai» vērsās pret LB politiku, nepamatoti augsto inflāciju, deflācijas iemesliem un izvirzīja vairākus būtiskus jautājumus LB prezidentam Eināram Repšem. Diemžēl E. Repše nebija ieraadies un paredzēto referātu «Latvijas Bankas naudas politika kā tautsaimniecības attīstības instruments» nenolasīja.

Kongresa delegāti klausījās referātus ne tikai plenārsēdēs, bet piedalījās arī diskusijās par nodokļu politiku, lauksaimniecības attīstības ceļiem un metodēm, Latvijas ārējiem sakariem un mežsaimniecības attīstību. Domāju, ka Joti interesantas bija diskusijas par īpašuma attiecību pārveides problēmām Latvijā, sertifikāciju un monopoldarbības ierobežošanu. Sekciju vadīja ekonomikas daktore Žanete Ilmete un tās darbā piedalījās I. Godmanis, A. Kreituss, daudzi republikas zinātnieki, uzņēmumu vadītāji, ministru darbinieki, AP deputāti.

Kongresa gaitā tika apspriests un akceptēts aicinājums un piecas rezolūcijas: «Par tautsaimniecības struktūrpolicy», «Par īpašuma attiecību pārveidi», «Par naudas, kredītu sistēmas un valsts finansu politikas jautājumiem», «Par lauksaimniecību», «Par mežsaimniecību».

Rezolūciju nostādnes nepieciešams paturēt prātā visiem, kuriem rūp mūsu Latvijas nākotne un kuri gaļavi aktīvi piedalīties tās veidošanā — tā teikts I Latvijas tautsaimnieku kongresa aicinājumā.

Republikas MP un AP pārstāvji, zinātnieki, uzņēmēji, zemnieki u. c. speciālisti I Latvijas tautsaimnieku kongresa nozīmi vērtē dažādi. Jāpiekrīt A. Kreitusa domai, ka kongress ir svētki republikas tautsaimniekiem. U. Osis uzskata, ka bijis labāk, ja kongress būtu noticis agrāk. Bet galvenais, lai tas kļūtu par svarīgu aizpūrienu punktu valsts tautsaimniecības attīstīmā. Vai tas tā būs, to rādis nākotne. Lai arī kongress notika pirms 5. Saeimas vēlēšanām, dažādu partiju pārstāvji necentās kongresa dalībniekus iepazīstināt ar savām programmām. Tikai «Latvijas ceļš» iepazīstināja ar Latvijas saimnieciskās reformas projektu «Latvija 2000». Lielo rūpniecības uzņēmumu direktori bija neapmierināti ar kongresa darbu.

Dr. ek. ZIGRĪDA GOŠA

Ķīmija — starp panīkumu un augšupeju

Ķīmijai Latvijā ir senas tradīcijas. Latvijas augstskolās strādājuši slaveni zinātnieki: Nobela prēmijas laureāts (1909) Vilhelms Frīdrīhs Ostvalds, Mečislavs Centneršvers, Mārtiņš Edvards Straumanis, Bruno Jērgensons, Gustavs Vanags, Alfrēds levīņš, Lida Liepiņa, Jūlijs Eiduks, Augusts Kešāns, Arvīds Kalniņš. Viņu zinātniskie pētījumi riteja paralēli studentu apmācībai. Studentiem viņi deva savas zināšanas, mācīja viņus strādāt, bija par priekšīmi zinātnieka izaugsmēi.

Mūsdienās ķīmijas zinātne un ķīmiskā ražošana pārdzīvo grūtas dienas. Lielā vaina šeit jāuzņemas tiem, kas prof skāli rūnāt un arī rakstīt presē par ķīmijas kaitniecību, aizmirstot, ka dabā norit ķīmiskie procesi, ka mēs ikdienas dzīvē nevaram iztikt bez ķīmiskās produkcijas, kaut vai bez sāls, cukura, taukiem, eļļām utt.

Latvijā esam aizdomājušies patik tālu, ka ķīmija vidusskolā kļuvusi par neobligāto mācību disciplīnu. Domāju, ka pareiza ķīmijas zinātnei un ķīmisko procesu izpratnei jautu jauniešiem ar citādu skatu vērot un attīstīt «zaļo» kustību.

Latvijas ķīmiķu savienības pa-

domes sēdē tika apspriests jautājums par ķīmijas izglītības attīstības koncepciju. Divās Latvijas augstskolās gatavo ķīmijas speciālistus. Rīgas Tehniskā universitātes ķīmijas tehnoloģijas fakultātē, kā to ziņoja dekāns profesors, ķīm. zin. hab. doktors Valdis Kampars, izglītība organizēta vairākās pakāpēs: inženierzinātņu bakalaurs ķīmijas tehnoloģijā — apmācību ilguums 3,5 gadi; inženieris — 4 gadi un magistrs — 5 gadi.

Studiju virzieni inženieriem un magistriem: vispārējās ķīmijas tehnoloģija, organisko savienojumu tehnoloģija, biotehnoloģija, neorganisko savienojumu tehnoloģija, polimēru tehnoloģija, silikātu tehnoloģija, ķīmiskās rūpniecības menedžments un marketings.

Latvijas Universitātes ķīmijas fakultātes dekāns, ķīm. zin. hab. doktors, profesors Jānis Drēģeris atzīmēja, ka pie viņiem izglītība tiek organizēta divās pakāpēs: bakalaura studijas ilgst 4 gadi, magistratūra — 2 gadi.

Studiju virzieni: neorganiskā, organiskā, bioorganiskā, analītiskā, fizikālā ķīmija, apkārtējās vides ķīmiskā kontrole, vides ķīmija.

Pēc bakalaura grāda iegūšanas var studēt vēl vienu gadu, apgūstot pedagoģijas un psiholoģijas disciplīnas. Šiem speciālistiem piešķir kvalifikāciju «Ķīmikis. Dabaszinātņu un informatikas pasniedzējs».

Abās fakultātēs tiek organizēti skolotāju kvalifikācijas celšanas kursi ķīmijā. Abu fakultāšu mācību spēki piedalās ķīmijas mācību grāmatu rakstīšanā.

RTU ķīmijas tehnoloģijas fakultāte plāno pastiprināt sadarbību ar profesionālās izglītības mācību iestādēm un izveidot sašaņotus akadēmiskās un profesionālās izglītības virzienus.

Sēdes dalībnieki sprieda par nākotnē nepieciešamo ķīmijas bakalauru, inženieru, magistrusu, nozares profiliem, iespējamu abu fakultāšu apvienošanu. Tika izteiktais dažādas domas. Viņi bija vienis pratis, ka nākošes ķīmijas zinātnes un ķīmiskās rūpniecības attīstībā jāturpinā izveidojūs tradīcijas, kuru pamatā likti gan teorētiskie, gan lietiskie pētījumi. Bef zinātnei nāstāv uz vietas, tās attīstībai vajadzīgi ar jaunu, radošu domu apvelēti cilvēki. Tādi var izaugt mūsu augstskolās, sadarbībā ar citu zemju universitātēm, insti-

tūiem un citām mācību iestādēm. Kā LU, tā arī RTU ķīmiki veido jaunas mācību plānus, izstrādā jaunas programmas, meklē jaunas zinātniskos virzienus.

Līdz šim Latvijā zinātniskās iestādēs materiālā ziņā bija labā apgādātās nekā augstskolas. Arī mācību darbā tās nēma sāmērā mazu dalību. Diez vai tas būtu pareizi, ja arī pašlaik mūsu zemē turpinātos darba dalīšana. Mācību un zinātniskajam darbam jābūt vienotiem. Ja zinātnieks vēl kaut kā var iztikt bez studentiem, bez mācību darba, tad mācību spēki bez zinātniskā darba nav radoši jauno speciālistu audzinātāji. Augstskola, kur tik daudz jaunu cilvēku, jaunu domu un enerģijas, zinātniskam darbam radītas visas iespējas.

Zinātnes jomā attīstās domas. Viņi bija vienis pratis, ka nākošes ķīmijas zinātnes un ķīmiskās rūpniecības attīstībā jāturpinā izveidojūs tradīcijas, kuru pamatā likti gan teorētiskie, gan lietiskie pētījumi. Bef zinātnei nāstāv uz vietas, tās attīstībai vajadzīgi ar jaunu, radošu domu apvelēti cilvēki. Tādi var izaugt mūsu augstskolās, sadarbībā ar citu zemju universitātēm, insti-

kāms arī par ķīmisko reaģēntu ražošanu. Olaines lielie ķīmiskie uzņēmumi, liekas, vēl nav paspējuši pārorganizēties. Kas gan ar tiem notiks? Droši vien kāds to zina.

Lietišķai zinātnei vairāk vajadzētu pievērsties vietējo resursu izmantošanai: koksnei, kūdrai, sapropelim, liniem, kanepēm, rapsim, vilnai, graudiem, kartupeļiem, ārstniecības augumi u. c. dabā atjaunojamās iezīvielām, nemaz nerunājot par minerāliem, ar kuriem nodarbojas silikātu speciālisti.

Ķīmiski pārstrādājot dabas ražotās iezīvielas, mēs spēsim apgādāt ar daudziem nepieciešamiem produktiem Latvijas iedzīvotajus, kā arī radīt bāzi eksportam.

Latvijas ķīmiķu Savienības padome atzīmē, ka jāizsākāt Latvijas augstskolām ķīmijas izglītības koncepcija sadarbībā ar zinātniskiem institūtiem, rūpniecībām, skolām, citām iestādēm un organizācijām. Sevišķa loma šī darba veikšanai acīmredzot būs Latvijas Zinātnes padomei.

Emīlija GUDRINIECE,
profesore

KĀDIEM MĒRKIEM?

25.03.93 Nr. 33

A. god. Padega k-gam

Kā Jūs jau zināt, pēc VLZK rīkošanas palika pāri līdzekļi, kurus norunājām pagaidām atstāt pie Jums. Šobrīd situācija ir mainījusies un Joti iespējams, ka šīs summas mums Latvijā vajadzēs izmantot pat fonda veidā.

Šajā sakarā mēs gribētu konkrēti vienoties par VLZK pāri palikušiem līdzekļiem, kas atrodas pie Jums. Vai vispār spēkā pastāv agrākā vienošanās, ka mēs šos līdzekļus varam izmantot pēc saviem ieskatiem? Un cik šī summa būtu liela! Kā jau minējām iepriekšējā vēstulē, daļa līdzekļu nepieciešama LVS Informācijas centra normāla darba nodrošināšanai, iegādājoties KSEROX 1038 un printeri Epson LX-850. Zinātnieki tiek ierobežoti dažādu likuma projektu izstrādāšanā, jo nesaņem pieteikamu kopiju skaitu.

Sobrīd, kad LVS nolēma nopietni iesaistīties dažādās eksperimentēs, kas saistītas ar Saeimas vēlēšanām, šiem darbiem aparātūra ir vairāk nekā nepieciešama. Ja Jūs pieņem lēmumu šo naudu nodot mūsu rīcībā, mēs esam spējīgi atvērt ārzemju kontu Rīgā. Gaidām steidzīgu atbildi.

LVS Valdes priekšsēdētājs
prof. J. R. KALNIŅŠ

New York, 1993. gada 26. aprīlī

Prof. J. R. Kalniņš

LVS valdes priekšsēdētājam

Godātais Kalniņa kungs!

Sapēnu Jūsu šī gada 25. marta vēstuli attiecībā uz VLZK pāri palikušajiem līdzekļiem. Pagājušajā nedēļā biju uz ūsu brīdi Rīgā un cerēju, ka mums būs iespēja Jūsu lūgumu personīgi pārrunāt. Bet nedaudzajās stundās, kas man bija brīvas, neizdevās Jūs kontaktēt. Uz Jūsu vēstules galvas bija minēta LVS adrese Raiņa bulvāri 19, bet bez telefona. Zvanīju uz dažadiem numuriem LU ēkā, bet Jūsu numuru nevarēju dabūt. Tagad atklāju, ka uz aploksnes Jūs bijāt uzdevuši Turgeneva ielas adresi...

Pirms izbraukšanas uz Rīgu pārrunāju Jūsu lūgumu ar dažiem rīcības komitejas loceklēm ārzemēs, un Rīgā pārrunāju to ar rīcības komitejas priekšsēdi Latvijā Aivaru Kreitūsu. Izskatīju arī savas piezīmes no pēdējās kopējās rīcības komiteju sēdes Rīgā pēc kongresa, kur nolēmām, kā rikoties ar pāri palikušajiem līdzekļiem. Situācija manā ieskaņā ir šāda:

1. Jūs jautājat savā vēstulē, vai spēkā pastāv agrākā vienošanās, ka LVS var līdzekļus izlietot pēc saviem ieskatiem. Mēs tā nekad nevienojāmies. Pēdējā sēde ZA telpās 1991. gada 18. jūlijā mēs vienojāmies, ka līdzekļi paliek ASV kontā, un par to izlietošanu ir jāvienojas abām rīcību komitejām sadarbībā ar LVS.

2. Abu rīcības komiteju plāns kopš kongresa beigām ir bijis izdot grāmatu, kas atspoguļoja kongresu un laikmetu, kad tas notika. Kaut arī progress līdz šim ir bijis lēns, ir izstrādāti vairāki šādas grāmatas uzņēmumi, un domāju, ka šī grāmata iznāks. Tai vajadzēs līdzekļus no VLZK ārzemju konta.

3. Galvenais jautājums, kas izskanēja manās pārrunās ar rīcības komitejas loceklēm ārzemēs, bija attiecībā uz mērķi, kam kongresa pāri palikušie līdzekļi būtu veltījami. Jūs minat kopētāju un printeri, kas vajadzīgi sakārā ar Saeimas vēlēšanām. Manās pārrunās visi apzinātie loceklī ieteica domu, ka pāri palikušie VLZK līdzekļi nebūtu izlietojami politiskiem nolūkiem.

Rezultātā, mēs nevaram pārskaitīt VLZK līdzekļus uz LVS kontu Jūsu minētajiem mērķiem, un nevaru pārliecināt, cik paliks pāri, kad būsim nobeiguši VLZK darbību un būsim izdevuši minēto grāmatu. Mans personīgais ieskats [un cerība] ir, ka paliks pāri vairāki tūkstoši dolāru, un domāju, ka šie līdzekļi būtu bez kavēšanas izlietojami kādam projektam, kas atspoguļo VLZK mērķus un nozīmi un atbilst zinātniskā darba vajadzībām Latvijā. Bet nedomāju, ka kopētājs un printers būtu piemēroti objekti, kas bieži nonāk kādā atsevišķā birojā ierobežotiem nolūkiem.

Ar sveicieniem,

ANDRIS PADEGS,

VLS rīcības komitejas ārzemēs priekšsēdētājs

26.06.92 Nr. 27

A. god. Andrim Padega k-gam

Ar šo nosūtām Jums izvērtēšanai Vispasaules latviešu zinātnieku kongresa faktisko finansiālo izdevumu tāmi 956,754 rbj. apjomā.

No mūsu puses tāmes atbilstību naudas dokumentiem pārbaudīja Latvijas Zinātnieku savienības revīzijas komisija (akts Nr. 2, Galīgā atzinuma akts), sniedzot par šo jautājumu ziņojumu II Latvijas zinātnieku kongressā pagājušā gada novembrī. Kongress akceptēja VLZK izdevumu tāmi ar nelielām piebildēm.

LVS ir sagatavojuusi izdošanai ilustrētu izdevumu par Vispasaules latviešu zinātnieku kongresu, kuram būtu liela kultūrvēsturiska nozīme Latvijas zinātnei un tautai. Izdevumu esam paredzējuši nodrukāt augstā poligrāfiskā līmenī ārzemē.

Daju līdzekļu ilustrētā izdevuma sagatavošanai ir iedalījusi Latvijas Zinātnes padome. Bet ilustrētā izdevuma drukāšanai ir nepieciešami papildus līdzekļi vālūtā. Lūdzam Jūs apsvērt iespēju palīdzēt mums šajā jautājumā, iedalot daju no kongresa rīcības naudas pārpalikuma, kas atrodas Jūsu pārziņā.

Daju līdzekļu būtu nepieciešams izmantot LVS Informācijas un koordinācijas centra darba nodrošināšanai:

- iegādājoties KSEROX 1038;
- printeri EPSON LX-850.

Šie pirkumi LVS tālākai darbībai būtu Joti nepieciešami. Gaidām Jūsu atbildi par VLZK faktisko izdevumu izvērtēšanu un mūsu priekšlikumu.

Pielikumā:

1. VLZK izdevumu tāmes projekts un faktiskā izdevumu tāme.

2. LVS Revīzijas komisijas akts Nr. 2 — Galīgā atzinuma akts.

Ar cieņu LVS Valdes sekretārs

J. KALNIŅŠ

Rīgā, 1993. gada 20. maijā

L. cien, A. Padega kungs!

Rakstu Jums sakarā ar Jūsu vēstuli LVS Valdes sekretāram Jurim Kalniņam š. g. 26. aprīlī. Atlaicos to tādēļ, ka vēstulē skartais jautājums vistiešāk veidā attiecas uz mani kā foreizējo LVS valdes sekretāru laikā, kad mēs kopā organizējām Vispasaules latviešu zinātnieku kongresu Rīgā.

Mani Jūsu vēstule patiesi pārsteidza un sarūgtināja. Visdivainākais man šķiet, ka mums pašiem negribot LVS nokļuvusi it kā lūdzēja lomā, kuras vēlmes var vai nu augstsirdīgi apmierināt, vai pretēji — noraidīt. Patiešām, mantiskās un naudas problēmas šķiet vismažāk piemērotas diskusiju objekts, taču Jūsu kategoriskais «nē» (vismaz man šķiet) tomēr prasa zināmus komentārus no manas puses.

VLS kongresa pāri palikušie līdzekļi bez šaubām būtu jāizlieto «kādam projektam, kas atspoguļo VLZK mērķus un nozīmi un atbilst zinātniskā darba vajadzībām Latvijā», kā Jūs minat vēstulē. Bet no Jūsu vārdiem diemzīl izriet, ka šos mērķus un nozīmi nu nekādā veidā nereprezentē LVS. Domāju, ka LVS kā VLZK iniciatore un organizētāja tolaik un zinātnieku sabiedrības interēsu pauđēja šodien to nu gan nav pelnījusi. Nekādu politisku darbību LVS nav nedz uzsākus, nedz arī tādu plāno. Par to nav arī minēts J. Kalniņa kunga vēstulē. Dažādas eksperimentes un cīta veida darbība ar zinātni saistītas likumdošanas jomā, kuras sastāda visai niecīgu LVS aktivitāšu daļu, nekādā ziņā nav uzskatāmas par politisku darbību.

Tagad par mūsu vienošanos pēdējā VLZK rīcības komitejas sēdē Rīgā. Mēs foreiz nolēmām, ka pēc kongresa finansu kopsavilkuma vienosimies par līdzekļu tālāku izmantošanu. Es skaidri atceros Jūsu vārdus sēdes beigās, ka VLZK ir beidzies, rīcības komiteja pārstāj darboties un par turpmāko jārūpējas LVS kā reāli esošā organizācijai. Tiktāl par mūsu norunu.

Ja Jūs pēckongresa periodā neignorētu LVS kā darbojos Latvijas zinātnieku organizāciju, nepamatoti ieilgusī ilustrētas grāmatas izdošana par VLZK droši vien jau būtu nokārtoša. Šim mērķim LVS jau labi sen sagādāja līdzekļus redakcijas darbībā un maketa pagatavošanai, bija sagatavots un nosūtīts Jūs arī grāmatas konkrēta projekts. Taču Jūsu patiesām nesaprofamā kontaktēšanās vienīgi ar jau sen vairs neeksistējošu VLZK Rīgas rīcības komiteju pārsvītroja visus mūsu diemzīl neauglīgos centenus panākt progresu šai pasaikumā. Diemzīl pat VLZK izdevumu atskaite, kuru nosūtījām Jums apstiprināšanai 26.06.92., tā arī palika bez atbildes. Šķiet, ka atsevišķu personu pārāk lielā vēlēšanās, organizējot VLZK, maksimāli norobežoties no LVS ir sasniegusi savu mērķi un zināmā mērā «pielipusī» arī Jums.

Nevēlos Jūs un VLZK ārzemju rīcības komiteju vairāk visos pasaules grēkos, neesam arī paši bez vairākas un zināmās atslābums aktivitātē ar sava veida «žanra krīzi» ir skāruši arī LVS. Taču žēl, ka VLZK iedibinātie kontakti pasaules latviešu zinātnieku starp ne pārauga sadarbībā arī starp latviešu zinātnieku organizācijām, kā mēs to cerējam. Žēl, ka tiem daudzajiem ārpus Latvijas dzīvojošiem latviešu zinātniekiem, kuri joprojām cenšas uzturēt labus kontaktus ar LVS, labākā gadījumā varēsim nosūtīt tikai kārtējo «Zinātnes Vēstneša» numuru. Žēl, ka LVS aktivitātes Latvijā Jūs, acīm redzot, identificējat galvenokārt kā «atsevišķa biroja» darbību «ierobežotos nolūkos». Žēl, ka būs atkal jāmeklē finansiāls atbalsts Pasaules baltiešu psiholoģu konferencē, kura notiks š. g. 5.—9. jūlijā Lielupē, un nevis kaut daļēji jāpāsmēj no mūsu kopējā līdzekļu pūra, kā mēs jau tad vienojāmies. Un tā joprojām.

Bet varbūt aina nemaz nav tik drūma un īstenībā var kļūt daudz gaišākā! Taču neatgriezīsimies vairs pie «materiālājām» detaljām un nediskutēsim vairs kas kura pieder. Galu galā LVS būs gan savs kserokss un printeris un vēl kaut kas tāds, kas mums jau ir šodien — sava pašlepnums.

Gribu cerēt, ka ar savu vēstuli Jūs neaizvainoju, vismaz tāds nebija mans nolūks.

Ar patiesu cieņu un cerību

Jūsu ELMĀRS GRĒNS

PRĀTAM UN DZĪVESGU DRĪBAI

garamantām un vēlas padarīt svinīgākas un krāšņākas mūsdienās.

Dabas draugiem gaidīta būs V. Baroniņas un I. Lodžiņas «Populārzinātiskā Latvijas Sarkanā grāmata». Augi, it sevišķi, ja mājās jau ir 1990. gadā izdotā dzīvniekiem veltītā grāmata.

Jaunajā izdevumā dots 112 eizsargājamo augu sugu morfoloģiskais apraksts, ko papildina krāsains zīmējums un kartoshēma par sugas izplatību republikas teritorijā.

Nācis kļājā arī «Jūrniecības gadagrāmatas» kārtējais laidiens. Tajā aprakstīto tēmu loks ir jo tā plašs — par latviešu jūrnieku likteņiem otrā pasaules kara laikā, par zvejniecības ekonomisko stāvokli mūsdienās, nogrimušo kuģu meklējumiem, jūrniecības latviskošanas problēmām,

kādreizējo Krišjāņa Valdemāra jūrskolu un mūsu jaunās Jūras akadēmijas studentu jūras gaitām.

Tiem, kas interesējas par mūsu kultūras vēsturi, noderīga būs R. Skrābāna grāmata «Izcilie pasaules mūzikai Rīgā», kas atsedz interesantas faktus Rīgas mūzikas dzīvē 18. gs. beigās un 19. gs. sākumā. Tas bija vokālās un instrumentālās virtuoziātēs ziedulaiks, kad starp dažādu valstu mūzikiem izveidojās intensīvi mākslas sakari, un tāpēc, domādamiem no Rietumeiropas uz Krieviju vai otrādi, Rīgā iegriezās pasauleslaveni skaņu mākslinieki: spānietis Pablo Sarasate, ungārs Ferencs Liszt, vācieši Roberts un Klāra Šūmanji, krievu komponisti Sergejs Rahmaninovs un Antonis Rubinsteins, lieliskais dziedātājs Fjodors Šajapins u. c.

Grāmata «Rīgas zeltkalju izstrādājumu kolekcija Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā: 16. gs. — 19. gs. 1. puse» būs jaukā dāvana ikvienamei mākslas vērtību cienītājam. Bagātīgi ilustrētais un mākslinieciski profesionāli sakārtotais izdevums paverieskatu Rīgas zeltkalju amata vēsturē, darba tehnoloģijā, sniedz ūgas ziņas par pašiem mestariem un pārējiem darinājumiem, kas glabājas citos muzejos un baznīcās.

Divas jaunas grāmatiņas nākūšas kļājā sērijā «Zinātnes laukiem». Tās ir V. Kuzmina «Kartupeļi — neapgūta kultūra» un Z. Liepiņas «Daudzveidīgā maižīte». Lauksaimniecības zinātāju kandidāts V. Kuzmins savā brošūrā dāsni dāvā lasītājiem zinātnieka darbā un savā piemājas dārzā gūtās atziņas par kartupeļu

ju augsnēs sagatavošanu, par nepieciešamajām barības vielām, par to, kā kartupeļus uzglabāt rudenī un ziemā, kas jādara, lai samazinātu to pūšanu pēc novākšanas un uzglabāšanas laikā, kā arī daudzus citus vērtīgus padomus.

Brošūras «Daudzveidīgā maižīte» autore Z. Liepiņa veiksmīgi savieno maizes vēsturi ar praktiskiem padomiem šodienas maizniekiem.

Visplašākajā izvēlē un vislētākā «Zinātnes» izdevumus var iegādāties Rīgā, Turgeņeva ielā 19 (ZA augstceltnes 1. slāvā). Tālrinus 225767.

INGRIDA SEGLINA,
izdevniecības «Zinātnes» komerciālās un reklāmas grupas vadītāja

LATVIJAS ZINĀTNES PADOMES KOMISIJAS

UN DARBA GRUPAS

(Sākumu skat. laikraksta 7. numurā.)

6. Zinātnes starpfaustīkās koordinācijas komisija

I. Knētis, priekšsēdētājs

R. Kondratovičs

A. Siliņš

J. Stradiņš

U. Viesturs

P. Zvidriņš

Papildinājums LZS saimē

Latvijas Zinātnieku savienību papildinājuši 12 jauni biedri, tie ir bioloģijas doktore Meri Augstkalne (LZA Mikrobioloģijas institūts), bioloģijas doktore Valentīna Deksne (LV LV institūts «Sigra»), ķīmijas doktore Valentina Urbāne (RTU), ķīmijas doktore Skaidrīte Lavende (RTU), veterinarīmedicīnas doktore Inese Zītare (LV LV institūts «Sigra»), ķīmijas doktore Giedra Smilškalne (LZA Neorganiskās ķīmijas institūts), ķīmijas doktore Ilze Vosekalne (LZA OSI), habilitētais ekonomikas doktors Antons Reķša (LV LV institūts «Sigra»), ķīmijas doktore Marija Petrova (RTU), bioloģijas doktors Jānis Neilands (LV LV institūts «Sigra»), ekonomikas doktore Ausma-Māra Cīce (LZA Ekonomikas institūts) un ķīmijas doktore Helēna Kažoka (LZA OSI).

LZS Tautsaimniecības komisija

Zinātnieku savienības padomes sēdē š. g. 20. maijā tika izveidota Tautsaimniecības komisija. Līdz ar to organizatoriskā gultnē ir ievirzīta tā Zinātnieku savienības aktīvistu grupas darbība, kura aizsākās pagājušā gada sākumā. Tad izveidojās neatkarīgo ekspertu grupa, kura R. Vitkovska vadībā sāka veidot Latvijas tautas saimniecības attīstības shēmu atbilstoši Tautas frontes un Nacionālās Neatkarības kustības politisko programmu ekonomiskajām sadālām. Neatkarīgo ekspertu grupas darba pamatprincips bija iekšēji nepretrunīgas un saskaņotas fautsaimniecības sistēmas veidošana. Tā aptvēra šādus jautājumus:

- ārējā ekonomiskā darbība;
- enerģētika;
- finansu sistēma;
- iekšējais tirgus;
- īpašuma attiecības un privātizācija;
- lauksaimniecība;

rūpniecības reorganizācija un attīstība;

sociālā politika;

vides aizsardzība un resursi.

Darbu pabeidza 1992. gada 15. augustā. Ar to tika iepazītināti Augstākās Padomes Tautas frontes un Satversmes frakciju deputāti, kā arī citi interenti. Ārvalstu eksperti atzinīgi vērtējuši paveikto, īpaši uzsverot, ka ieziņēts kalendārais plāns, kā realizēt iecerētās idejas, lai pārveidojumu gaitā neizceltos haoss (G. Kēniņš-Kings). Diemžēl, kopumā darba rezultāti publicēti nav. Dienas presē ir parādiļuies atsevišķi raksti (laikrakstā «Jūrmala»). Taču daudzas Saeimas priekšvēlēšanu apvienības izmanto ekspertu grupas slēdzienus savu ekonomisko programmu pamatojumos. (Zinātnieku Savienības biedri ar to var iepazīties Informācijas centrā.)

*

Var uzskaitīt, ka teorētisko atziņu praktiskais turpinājums bija Latvijas Tautas Bankas nodibināšana 1992. gada 4. septembrī un kooperatīvās kustības «Turība» organizatoriskās darbības izvēršana. Jāatzīmē, ka neatkarīgās Latvijas laika kustības «Turība» darbības atjaunošanu 1992. gada janvārī sāka Latvijas Zinātnieku savienības entuziastu grupa, kuru pulcināja Informācijas centra vadītājs I. Kupčs (skat. brošūru «Turība atdzīst. 100 jaunājumi un atbildes»).

Visos šajos pasākumos piedalījās vairāk nekā simts LZS biedru. Lielākā vai mazākā mērā darbu koordinēja LZS valde. Taču valdes uzdevumi ir daudz plašāki. Tāpēc Tautsaimniecības komisijas izveidošana šķiet lōgiska un atbilstoša savienības biedru rošībai.

Iecerēts, ka izveidotā komisija koordinēs LZS biedru un cielu interesentu darbību gan teorētiskā, gan praktiskā virzienā. Komisija saskāņā ar padomi un valdi varēs izstrādāt un izteikt LZS oficiālo viedokli. Viens no svarīgākajiem komisijas uzdevumiem citā starpā būs Latvijas fautsaimniecības attīstības jauņako atziņu popularizēšana un brīvu diskusiju organizēšana ar atzītu speciālistu piedalīšanos. Komisijā durbosies LZS valdes sekretārs J. R. Kalniņš, Ekonomikas institūta direktors J. Janovs, Latvijas Tautas Bankas valdes priekšsēdētājs S. Keišs, fautsaimniecības eksperti R. Vitkovsks, V. Kavacs un citi. Darbā aicināti piedalīties visi LZS biedri.

Tuvākajos plānos iecerēts organizēt divus seminārus-diskusijas par Latvijas Tautas Bankas attīstības perspektīvām un par kustības «Turība» darbību.

Dr. Augusts RUPLIS

Latvijas Zinātnes padome

1993. gada 27. maija sēdē izskatīja jautājumu par jauno 1994. gada zinātnisko pētījumu projektu sagatavošanu.

Projektu iesniegšanas termiņš — 1993. gada 14. septembris.

Izsmejoša informācija par projektu iesniegšanas kārtību būs lasāma laikraksta nākamajā numurā.

PAZIŅOJUMI

Š. g. 17. jūnijā plkst. 14.00 RTU, Kaļķu ielā 1, 219. auditorijā notiks RTU Habilitācijas un promocijas padomes H-04 atklātā sēde, kurā disertāciju Inženierzinātņu habilitētā doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēs RTU habilitants

EUGENIJS ZENJUKS

(Polija)

par tēmu «Robežpunktū metodes pielietošana elastības teorijas uzdevumu risināšanā».

Recenzenti: Profesors, Dr. habil. sc. ing. Sergejs Dimņikovs (RTU); profesors, Dr. habil. sc. ing. Andris Krēgers (RTU); profesors, Dr. Sc. Jan Piwnik (Belostokas PL, Polija).

Ar disertāciju var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā, Kaļķu ielā 1a.

Tālruņi uzziņām 225918, 227954.

* * *

18. jūnijā plkst. 14.00 Rīgas Aviācijas universitātes 4—1 auditorijā promocijas darbus aizstāvēs

E. VASILJEVS

par tēmu «Lidotāju profesionāli svarīgo īpašību izvērtēšanas metodika»

V. MILOSS

par tēmu «Karslumzīmējuma sakausējumu karsluma radīto bojājumu kontroles metodes izstrāde».

* * *

22. jūnijā plkst. 10.00 Fizikas institūta konferencēlē (Salaspils, Miera ielā 32) notiks LZA Fizikas institūta Habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde, kurā zinātnisko darbu fizikas doktora grāda iegūšanai aizstāvēs

JĀNIS PRIEDE

par tēmu «Ar rotējošu magnētisko lauku galīga garuma tilpumā ierosinātas šķidruma plūsmas teorētiskie pētījumi».

Recenzenti: Dr. habil. fiz. A. Čebers, Dr. habil. fiz. H. Kalis, Dr. fiz. B. Martuzāns.

Ar darbu var iepazīties LZA Fizikas institūta bibliotēkā.

Tālruņi uzziņām 944664, 945789.

* * *

Latvijas Valsts zemkopības zinātniskās pētniecības institūta «Agra» Promocijas padomes sēdē 29. jūnijā plkst. 10.00 Skrīveros Valsts Mežotnes selekcijas un izmērījumu stacijas direktora vietnieks

VITOLDS TŪLS

aizstāvēs zinātnisku darbu «Herbicīdu lietošanas sistēma cukurbiešu sējumos» zinātniskā grāda — Lauksaimniecības doktors agronomijā — iegūšanai.

Zinātniskā vadiņķa — Dr. hab. lauks., prof. A. Runce.

Recenzenti — Dr. hab. lauks., prof. B. Kudejins, Dr. hab. lauks. G. Grīnblats un Dr. lauks. J. Lauva.

* * *

29. jūnijā Geogrāfijas fakultētā Alberta ielā 10, 43. auditorijā notiks LU ģeoloģijas nozares habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde, kurā:

plkst. 10.30 monogrāfiju «Devona terigēnā sedimentācija Galvenajā devona laukā» (1992) ģeoloģijas habilitātē doktora grāda iegūšanai vispārīgās ģeoloģijas apakšnozarē aizstāvēs LU Ģeoloģijas nodaļas vad. zinātņu dzīzstr., Dr. geol.

VISVALDIS KURŠS

Recenzenti: Dr. hab. geol., prof. I. Danilāns, ģeol. un min. zin. doktors, prof. E. Pirrus (Tallinas TU), ģeol. un min. zin. doktors N. Verzijins (Sankt-Pēterburgas Universitātes Zemes garozas institūts).

plkst. 13.00 rakstu sēriju «Diverģēntā tipa zemieņu glaciokētoniskās relija formas» ģeoloģijas doktora grāda iegūšanai kvartārgeoloģijas un ģeomorfoloģijas apakšnozarē aizstāvēs LU Geogrāfijas fakultētās lektors

VITĀLIJS ZELČS

Recenzenti: Dr. hab. ģeol., prof. O. Āboltiņš, Dr. h. c., prof. A. Dreimanis (Rietumu Ontario Universitāte), ģeol. un min. zin. doktors, prof. E. Levkovs (Baltie krievijas ZA Ģeoloģijas, ģeofizikas un ģeoķīmijas institūts).

Ar aizstāvēšanai iesniegtajiem darbiem var iepazīties LU Geogrāfijas fakultētās bibliotēkā Alberta ielā 10.

* * *

1. jūlijā plkst. 12.00 notiks LU Habilitācijas un promocijas padomes filozofijā atklātā sēde (Brīvības ielā 32, 2. auditorijā), kurā zinātnisko darbu kopumu habilitātē filozofijas zinātnu doktora grāda iegūšanai aizstāvēs

DR. PHIL., PROF. AUGUSTS MILTS

par tēmu «Morālās vērtības un personība».

Recenzenti: Dr. habil. phil., prof. U. Sūna, Dr. habil. phil., prof. A. Polis, Dr. habil. phil. V. Jakubaņecis.

Ar zinātnisko darbu kopumu var iepazīties LU Vēstures un filozofijas fakultētās bibliotēkā (73. telpa).

* * *

1. jūlijā plkst. 16.00 Latvijas Medicīnas akadēmijas (AML) Medicīniski bioloģiski specialitāšu Habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēdē Rīgā, Dzirciema ielā 16, Hipokrāta auditorijā ārsts

ALDIS PUĶĪTIS

aizstāvēs promocijas darbu: «Kalcija antagonistu — Foridona, Verapamilu un Nifedipīnu ietekme uz sirds funkcionālo stāvokli hipertoniskās slimības slimniekiem» medicīnās doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: prof. Dr. h. med. T. Sorokina, Dr. med. I. Kukulis, Dr. med. R. Vītolīja.

Ar disertāciju var iepazīties AML bibliotēkā Dzirciema ielā 16.

* * *

2. jūlijā plkst. 13.00 notiks LZA Latvijas vēstures institūta Habilitācijas un promociju padomes sēde, kurā zinātnisko darbu kopumu habilitātē vēstures zinātnu doktora grāda iegūšanai aizstāvēs

DR. HIST. AINA ALSUPE

par tēmu «Latvijas amāniecības vēstures un fautas māksla».

Recenzenti: Dr. habil. hist. S. Cimermanis, Dr. habil. hist. A. Zariņa, Dr. habil. hist. A. Caune un

LĪGA LAPA

(Latvijas vēstures institūts)

Latvijas doktora grāda iegūšanai vēsturē par tēmu «Profesionālo organizāciju izveidošanās un darbība Vidzemē un Kurzemē 1905.—1917. g.».

Recenzenti: Dr. habil. hist. I. Ronis, Dr. hist. L. Dūma, Dr. hist. I. Gore un

ZENTA KIMENE

promocijas darbu par tēmu «Latvijas Sociāldemokrātijas kultūrizglītības darbs (1904.—1914.)» Latvijas vēstures doktora grāda iegūšanai.

Recenzenti: Dr. habil. hist. I. Ipine, Dr. habil. hist. K. Počs, Dr. hist. Dz. Vīksna.

Ar minētajiem darbiem var iepazīties LVI Informācijas un bibliogrāfijas nodaļā Rīgā, Turgeņeva ielā 19, 123. istabā.

Habilitācijas un promociju padomes sēde notiks Turgeņeva ielā 19, 12. stāvā, 6. istabā.

2. jūlijā plkst. 14.00 Latvijas Zinātņu Akadēmijas Literatūras, folkloras un mākslas institūta habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde Turgeņeva ielā 19 12. stāvā zālē institūta asistentis

VIESTURS VECGRĀVIS

aizstāv disertāciju «Latviešu trimdas dzēja, 1944.—1963. gadi (process un novācijas)» filoloģijas doktora grāda iegūšanai.

Oficiālie recenzenti: Dr. h. filol. V. Valeinīs, Dr. h. filol. J. Kursīte, Dr. h. filol. V. Nollendorfs (ASV).

Ar disertācijas materiāliem var iepazīties Literatūras, folkloras un mākslas institūtā